

หลักเกณฑ์การคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ปี ๒๕๖๓

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้สนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการยกย่อง และเชิดชูกลุ่มเกษตรกรที่มีการบริหารจัดการ และดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างประโยชน์ต่อชุมชน ตลอดจนเป็นการคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเผยแพร่ผลงาน และแนวทางการปฏิบัติสู่ชุมชน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา และส่งเสริมความเป็นเลิศของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนต่อไป

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนที่มีผลงานดีเด่น (ระดับเขต และระดับจังหวัด) เป็นศูนย์ต้นแบบด้านการบริหารจัดการศัตรูพืชของชุมชน

๑.๒ เพื่อเผยแพร่แนวทางการพัฒนาศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนที่ประสบความสำเร็จให้ปรากฏแก่สาธารณชน

๒. คุณสมบัติของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ที่มีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือก

๒.๑ ศจช. (ทั้งหมดในพื้นที่) ต้องเป็น ศจช. ที่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ ต้องไม่เป็นศจช. ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศจช. ดีเด่น ระดับจังหวัด ติดต่อกัน ๒ ครั้ง ในปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๒)

๒.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างน้อย ๓ ปี

๓. หลักเกณฑ์การคัดเลือก ศจช.

ศจช. ที่ได้รับคัดเลือกเป็นศจช.ดีเด่น จะต้องผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้วยคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน โดยพิจารณาจาก ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

๓.๑ ความคิดริเริ่ม (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน) พิจารณาจาก

๓.๑.๑ มีการปรับใช้เทคโนโลยีด้านอารักขาพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และหรือคิดค้นนวัตกรรม ภูมิปัญญาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

๓.๑.๒ มีการขยายผล ต่อยอด นำภูมิปัญญามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานด้านอารักขาพืช

๓.๑.๓ สามารถแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศัตรูพืช และปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้

๓.๒ ผลงาน และความสำเร็จของ ศจช. (คะแนนเต็ม ๓๕ คะแนน) พิจารณาจาก

๓.๒.๑ มีแปลงพยายกรณ์ประจำ ศจช. มีการสำรวจศัตรูพืช และมีการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการระบาด พร้อมแนะนำวิธีการป้องกัน และกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ เป็นแหล่งผลิตขยายชีวภัณฑ์ และแมลงศัตรูธรรมชาติที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการสมาชิก รวมถึงเกษตรกรในชุมชนได้อย่างเพียงพอ และทั่วถึง

๓.๒.๓ เป็นศูนย์ต้นแบบ และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และการให้บริการด้านอารักขาพืช แก่เกษตรกร และบุคคลทั่วไป

๓.๒.๔ สมาชิกสามารถลดต้นทุนด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีวภัณฑ์ และหรือศัตรูธรรมชาติทดแทนการใช้สารเคมี

๓.๒.๕ สมาชิกมีการยอมรับเทคโนโลยี นำไปปฏิบัติ และขยายผลสู่เกษตรกรทั่วไป

๓.๓ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน) พิจารณาจาก

๓.๓.๑ เน้นการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีแบบผสมผสาน (IPM)

๓.๓.๒ มีการจัดการชีวภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพ และปนเปื้อนอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

๓.๓.๓ กรณีที่มีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องใช้และกำจัดภาชนะอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

๓.๓.๔ มีระบบนิเวศทางการเกษตรที่ดี

๓.๔ ความมั่นคง และยั่งยืน (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน) พิจารณาจาก

๓.๔.๑) การบริหารจัดการของกลุ่ม เช่น มีกองทุน/เงินทุนหมุนเวียน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

๓.๔.๒) มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะไม่มี การสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. วิธีการดำเนินการคัดเลือก ดังนี้

ระดับจังหวัด รับผิดชอบโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินงานโดย

๔.๑ การคัดเลือก ศจช.ดีเด่นระดับอำเภอ ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรอำเภอ ดังนี้

๔.๑.๑) อำเภอจัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น ๑ ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยมีเกษตรอำเภอเป็นประธาน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอผู้รับผิดชอบงานด้านอารักขาพืชเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ พิจารณาคัดเลือก ศจช. ในอำเภอที่มีผลงานด้านการจัดการศัตรูพืชดีเด่น จำนวน ๑ ศจช.

๔.๑.๒) กรณีที่สำนักงานเกษตรอำเภอ **ต้องการเพิ่มคณะกรรมการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น ระดับอำเภอ** มากกว่า ๑ ชุด เพื่อความสะดวก และรวดเร็วต่อการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น **ให้อยู่ในดุลยพินิจของเกษตรอำเภอ** ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม และเมื่อได้รับผลการคัดเลือก ศจช. ดีเด่นของแต่ละตำบลแล้วให้นำผลที่ได้มาประชุมพิจารณาร่วมกัน เพื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะ ศจช. ดีเด่น ระดับอำเภอ จำนวน ๑ ศจช.

๔.๑.๓) ส่งผลการคัดเลือกพร้อมรายละเอียดคุณสมบัติ / ผลการดำเนินงาน / ภาพกิจกรรม และอื่น ๆ ของ ศจช.ดีเด่น ระดับอำเภอ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดต่อไป

๔.๒ การคัดเลือก ศจช.ดีเด่นระดับจังหวัด ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ดังนี้

๔.๒.๑) จังหวัดจัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น ๑ ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยมีเกษตรจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้ากลุ่ม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัด และ/หรือ ผู้แทนจากหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นกรรมการ โดยมีหัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช หรือนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรกลุ่มอารักขาพืช เป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ พิจารณาคัดเลือก ศจช. ในจังหวัดที่มีผลงานด้านการจัดการศัตรูพืชดีเด่น จำนวน ๑ ศจช. จาก ศจช. ที่ผ่านการคัดเลือกระดับอำเภอ

๔.๒.๒) กรณีที่สำนักงานเกษตรจังหวัด **ต้องการเพิ่มคณะกรรมการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น ระดับจังหวัด** มากกว่า ๑ ชุด เพื่อความสะดวก และรวดเร็วต่อการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น **ให้อยู่ในดุลยพินิจของเกษตรจังหวัด** ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม และเมื่อได้รับผลการคัดเลือก ศจช. ดีเด่นของแต่ละอำเภอแล้วให้นำผลที่ได้มาประชุมพิจารณาร่วมกัน เพื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะ ศจช. ดีเด่น ระดับจังหวัด จำนวน ๑ ศจช.

๔.๒.๓) ส่งผลการคัดเลือกพร้อมรายละเอียดคุณสมบัติ/ผลการดำเนินงาน / ภาพกิจกรรม และอื่น ๆ ของศจช.ดีเด่น ระดับจังหวัด ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร (สสก.) จำนวน ๑ ชุด เพื่อ สสก. จะได้เก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของปี ๒๕๖๓ ต่อไป

๔.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ความยาว ๓ - ๕ นาที (ตามที่แจ้งไว้ในคู่มือโครงการฯ) เพื่อแสดงให้เห็นผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จที่เข้าใจได้ง่าย ส่งกรมส่งเสริมการเกษตรและเผยแพร่สู่สาธารณชน เพื่อประชาสัมพันธ์แนะนำศูนย์ต้นแบบ และให้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ศจช. ต่อไป